

ВІДГУК

офіційного опонента

доктора наук з державного управління, доцента

Шпака Юрія Валерійовича

на дисертаційну роботу

Чернецької Теодозії Юріївної

на тему: «Удосконалення механізму державно-приватного партнерства у сфері інноваційного розвитку в умовах Індустрії 4.0», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

1. Актуальність теми дослідження та її зв'язок з науковими програмами

Сучасний етап соціально-економічного безпекового розвитку України характеризується поєднанням двох взаємопов'язаних тенденцій. Відтак, це прискорений перехід до Індустрії 4.0, що базується на цифрових платформах, мережевих екосистемах, інтегрованих даних та інтелектуальних виробничих системах. Також, це потреба масштабної повоєнної відбудови інфраструктури, оновлення промисловості, енергетики, логістики, освіти і науки на інноваційних засадах. Отже, відсутність цілісної методології оцінювання ефективності державно-приватного партнерства в інноваційній сфері, недосконалість організаційно-економічного забезпечення та мотиваційних інструментів для приватного сектору обмежують можливості реалізації складних інноваційних проєктів у логіці Індустрії 4.0.

З огляду на вищезазначене, дисертацію Чернецької Теодозії Юріївної, вважаю актуальною та практично затребуваною.

Дисертацію виконано згідно з планами наукових досліджень у межах науково-дослідної роботи (0123U100401) Розвиток смарт-спеціалізації «креативні індустрії» у Львівській області, в межах якої розроблено механізм інформаційно-аналітичного забезпечення щодо співпраці держави та підприємств креативної індустрії.

2. Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації та академічна доброчесність

Оцінюючи основні результати дисертаційної роботи Чернецької Т.Ю., що виносяться на захист, слід підкреслити їх високу теоретичну обґрунтованість, внутрішню логічну узгодженість та послідовну орієнтацію здобувачки на чітке формулювання власної наукової позиції щодо

удосконалення механізму державно-приватного партнерства у сфері інноваційного розвитку в умовах Індустрії 4.0.

Наукова аргументованість і обґрунтованість положень, висновків і рекомендацій підтверджуються логічною послідовністю у формулюванні мети, постановці та поетапному виконанні завдань дослідження, що відображено у структурі дисертації, яка містить три взаємопов'язані розділи теоретичного, аналітичного та практико-орієнтованого характеру. При цьому, в самій роботі подано необхідні теоретико-методичні розробки, які належним чином висвітлено у відповідних підрозділах і узагальнено у висновках до розділів.

Наукова обґрунтованість і достовірність результатів забезпечуються комплексним і творчим використанням сучасних наукових підходів, системним вивченням та узагальненням результатів досліджень вітчизняних і зарубіжних авторів у галузі державно-приватного партнерства, інноваційного розвитку, Індустрії 4.0, публічного управління. Здобувачка критично опрацювала значний масив літературних джерел, що відображено у списку використаних джерел, який охоплює 235 найменувань.

Про вірогідність і практичну цінність рекомендацій, запропонованих у дисертації, свідчить орієнтація дослідження на реальну наукову і прикладну проблему удосконалення механізму державно-приватного партнерства в умовах поствоєнної відбудови та цифрової трансформації, використання сучасної методології, розроблення моделей, а також апробація результатів на численних міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. Важливим підтвердженням достовірності висновків є довідки про впровадження окремих результатів у діяльність громадської організації та органу державної влади, а також в освітній процес закладів вищої освіти.

Методологічну основу дисертації становлять загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Індукція, дедукція, аналіз і синтез застосовані для уточнення сутнісних характеристик державно-приватного партнерства та Індустрії 4.0, порівняння і систематизація використані для виокремлення тенденцій розвитку партнерства в інноваційній сфері. Непараметричні статистичні методи дали змогу оцінити вплив ключових чинників на формування та реалізацію партнерств, методи моделювання використано для створення теоретичних і прикладних моделей, зокрема інтегральної оцінки ефективності державно-приватного партнерства та інформаційно-аналітичного забезпечення. Застосування функціонального моделювання IDEF0 забезпечило формалізацію процесу удосконалення мотиваційної складової, а метод BOCR використано для обґрунтування вибору стратегічних напрямів підвищення ефективності механізму державно-

приватного партнерства. Морфологічний, графічний та абстрактно-логічний методи посилили наукову доказовість одержаних результатів.

Сформульовані за результатами дослідження наукові положення, узагальнення, висновки та рекомендації чітко корелюють із поставленою метою і завданнями, відображають логіку їх розв'язання та розкривають значення одержаних результатів для подальшого розвитку наукових уявлень про механізм державно-приватного партнерства у сфері інноваційного розвитку, а також для практики публічного управління.

3. Основні наукові результати дисертації

Наукова новизна одержаних результатів полягає в узагальненні і обґрунтуванні науково-теоретичних засад та формуванні методичних й прикладних підходів до удосконалення механізму державно-приватного партнерства у сфері інноваційного розвитку в умовах Індустрії 4.0. У процесі дослідження здобувачкою було одержано такі найсуттєвіші результати:

- удосконалено концептуальні засади формування та реалізації механізму державно-приватного партнерства у сфері інноваційного розвитку, які, порівняно із відомими, інтегрують авторське узгодження ролей і функцій держави та приватного сектору через систематизацію напрямів державного втручання і встановлюють «інноваційний діалог» сторін як постійну умову симетрії інтересів та узгодження стратегічних цілей, доповнюючись операціоналізацією інноваційної складової впродовж усього життєвого циклу партнерства й у своїй сукупності створює методологічні орієнтири для синхронізації дій і прийняття випереджальних управлінських рішень у сфері інноваційного розвитку (с. 61-74);

- удосконалено теоретико-методичний підхід до оцінювання ефективності державно-приватного партнерства у сфері інноваційного розвитку, який, вирізняється використанням інтегральної системи з єдиним узагальненим показником, сформованим із п'яти рівновагомних складових (економічна доцільність, соціальна доцільність, інформаційно-аналітичне забезпечення, техніко-технологічне забезпечення, адміністративно-правовий аспект) і доповнений сценарним підходом при здійсненні оцінки що в результаті створює стійке інформаційне підґрунтя для формування та коригування управлінських рішень у сфері інноваційного розвитку (с. 98-116);

- удосконалено організаційно-економічного забезпечення механізму державно-приватного партнерства у сфері інноваційного розвитку в умовах Індустрії 4.0, яке поміж відомих нам, концептуально розмежовує та інтегрує організаційну й економічну складові, визначаючи для обох ключові

орієнтири уможливлення реалізації запланованих проектів і в сукупності забезпечує узгодженість дій держави й бізнесу та створює процедурну основу для масштабування інновацій під тиском Індустрії 4.0 (с. 156-171);

Ці результати становлять значний внесок у розвиток науки публічного управління та можуть слугувати основою для підвищення ефективності державно-приватного партнерства у сфері інноваційного розвитку.

4. Практична цінність одержаних результатів дослідження

Теоретичні висновки, науково-практичні рекомендації та інші результати наукових досліджень здобувачки, викладені в дисертаційній роботі, безпосередньо використані такими організаціями: ГО «Освітній Альянс України» (довідка впровадження № 2/2025 від 01.10.2025 р.); Департамент економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації (довідка впровадження № 4755/0/31 від 06.10.2025 р.). Наукові розробки та теоретичні узагальнення дисертаційної роботи впроваджені в освітній процес та наукову діяльність, зокрема: під час забезпечення освітніх компонентів «Економіка та організація інноваційної діяльності» та «Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами» з ОПП «Бізнес-економіка» Львівського торговельно-економічного університету (довідка впровадження № 248/01-1.08 від 08.10.2025 р.); в навчальний процес Національного університету «Львівська політехніка» під час викладання навчальної дисципліни «Публічно-приватне партнерство» для студентів другого рівня вищої освіти за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування» (довідка впровадження № 67-01-1506 від 09.10.2025 р.).

5. Повнота висвітлення результатів дослідження в опублікованих працях

Положення та висновки, сформульовані у дисертації, опубліковано у 19 наукових працях, серед яких: 10 статей у наукових фахових виданнях України категорії «Б»; 9 наукових праць у збірниках за матеріалами конференцій, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

6. Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності

Під час підготовки та виконання дисертаційної роботи, що стосується удосконалення механізму державно-приватного партнерства у сфері інноваційного розвитку в умовах Індустрії 4.0, дотримано етичних вимог і загальновизнаних принципів академічної доброчесності. Зміст дисертації Чернецької Т. Ю. свідчить про самостійний характер виконання дослідження, а наукові результати, теоретичні узагальнення, методичні підходи і практичні

рекомендації є авторським напрацюванням здобувачки. В самій роботі наявна розгорнута система посилань на використані наукові, нормативні та статистичні джерела. Відтак, це забезпечує прозорість походження ідей та даних і відповідає вимогам чинного законодавства про авторське право. Перевірка дисертації на академічний плагіат підтвердила коректність оформлення цитат, перефразованих фрагментів та ілюстративних матеріалів. За результатами аналізу підстав стверджувати про наявність порушень академічної доброчесності не вбачається, дисертаційне дослідження може бути визнане таким, що виконане з дотриманням установлених академічних норм.

7. Дискусійні питання та зауваження до дисертаційної роботи

Представлене дослідження заслуговує на увагу своєю комплексністю підходу до аналізу. Водночас, як це властиво будь-якому науковому дослідженню, робота містить окремі положення, які потребують додаткового обґрунтування та уточнення:

1. У першому підрозділі роботи здобувачки, суттєва увага приділена історичному огляду промислових революцій та розгортанню Індустрії 4.0 (ст. 30), що добре окреслює контекст дослідження, однак окремі фрагменти мають переважно описовий характер і значною мірою відтворюють загальновідомі положення без достатнього зіставлення з проблематикою удосконалення механізму державно-приватного партнерства у сфері інноваційного розвитку. Доцільно було б частково скоротити суто загальнотеоретичні описи та натомість розширити критичний аналіз саме тих характеристик Індустрії 4.0, які безпосередньо впливають на структуру, інструменти та ризики державно-приватного партнерства.

2. У роботі обґрунтовується специфіка державно-приватного партнерства саме у сфері інноваційного розвитку, проте не завжди чітко відмежовано результати, що стосуються інноваційних проєктів, від висновків, які є релевантними для будь-яких інфраструктурних чи соціально-економічних проєктів. У низці фрагментів узагальнення щодо ролі держави, приватного сектору та інституційного середовища можуть бути поширені значно ширше, ніж задекларований предмет дослідження. Було б корисно виразніше підкреслити, які елементи запропонованого механізму є унікальними саме для інноваційної сфери під впливом Індустрії 4.0, а які мають універсальний характер і можуть застосовуватися для інших видів партнерств (ст.74).

3. У роботі детально обґрунтовано інтегральний підхід до оцінювання ефективності та побудовано модель інформаційно аналітичного забезпечення

однак практичні ілюстрації обмежені загальними характеристиками стану державно приватного партнерства і переважно носять аналітико описовий характер. Було б доцільно розширити представлення результатів на основі одного чи кількох пілотних проєктів із максимально повною реконструкцією даних що дозволило б продемонструвати роботу інтегрального показника і моделі інформаційно-аналітичного забезпечення в реальній практиці та чіткіше окреслити межі застосовності запропонованих інструментів (ст. 98-117).

4. Сильною стороною дисертації є застосування стандарту IDEF0 для побудови функціональної моделі удосконалення мотиваційної складової механізму активізації державно-приватного партнерства у сфері інноваційного розвитку під тиском Індустрії 4.0 (ст.140). Разом із цим, детальна декомпозиція стосується передусім мотиваційного блоку, тоді як інші ключові елементи механізму, зокрема інформаційно-аналітичне та техніко-технологічне забезпечення, залишаються описаними переважно у вигляді концептуальних схем. Розширення моделювання на ці компоненти або наведення прикладів застосування побудованих діаграм для конкретного проєкту державно-приватного партнерства дало б змогу повніше продемонструвати практичний потенціал обраної методології.

5. Запропонований у третьому розділі науково-практичний підхід до вибору стратегічних напрямів підвищення ефективності механізмів державно-приватного партнерства із застосуванням методу VOCR спирається на експертні оцінки, однак процедура формування експертної групи, характеристики залучених експертів, а також можливі обмеження такої оцінки описані досить стисло. Для посилення переконливості та відтворюваності отриманих результатів доцільно було б детальніше розкрити критерії добору експертів, способи перевірки узгодженості їхніх суджень, а також окреслити ризики суб'єктивності при формуванні підсумкових пріоритетів стратегій (ст.175).

Висловлені зауваження і дискусійні положення не знижують загальної позитивної оцінки дисертаційного дослідження, не ставлять під сумнів його наукову новизну і практичну значущість, а радше окреслюють перспективні напрями подальшого розвитку авторських напрацювань. Загалом ознайомлення з роботою дає підстави стверджувати, що дисертація є завершеною одноосібною науковою кваліфікаційною працею, виконаною на високому теоретико-методичному та прикладному рівні, а сформульовані результати мають внутрішню логічну єдність і свідчать про вагомий особистий внесок здобувача у розвиток теорії і практики державно-приватного партнерства.

8. Загальний висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам.

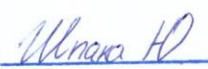
Вважаю у висновку, що представлене дисертаційне дослідження Чернецької Теодозії Юріївної на тему «Удосконалення механізму державно-приватного партнерства у сфері інноваційного розвитку в умовах Індустрії 4.0», представлена на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування», є завершеним самостійним дослідженням, що містить нові науково-обґрунтовані теоретико-прикладні результати.

За змістовними та формальними ознаками дисертаційна робота відповідає вимогам 6-9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. (зі змінами), а її автор, Чернецька Теодозія Юріївна, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент:

доктор наук з державного управління, доцент,
професор кафедри національної безпеки,
публічного управління та адміністрування,
Державного університету
«Житомирська політехніка»

Юрій ШПАК

Підпис 
Засвідчую:
Учений секретар
Житомирська політехніка